

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... 180 kor  
Fél évre ... 90 kor.  
Egy negyed évre 45 kor.  
Egy óra ... 15 kor.

Nyitlári közlemények  
megállapodás szerint.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:  
Aradi és csanádi egye első  
vasutak palotájában.  
TELEFON-SZÁM: 207.

KIADÓHIVATAL:  
Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Balewardal Regene Kőművel  
L. József főb.-ut. 22.)  
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:  
Stauber József.

Csütörtök, március 4.

## Házépítés — illetőség.

A napokban Horváth Lajos a lakáshivatal vezetője elmondotta a lapfűzősítőknak, hogy előterjesztést tesz a városi tanácsnak, a mely szerint azok az idegen illetőségűek, akik lakóházakat építenek Aradon, megszerezhessek az aradi illetőséget. Alig közölték ezt a tervet a lapok, már két jelentkezést akadt, akik aradi illetőségért hajlandók lakóházakat építeni. A kérvényeket elintézés végett a városi tanácshoz tették át. Dr. Angeli István helyettes polgármester ma munkatársunk előtt a következőket jelentette ki:

— Az aradi illetőség megszerzésének megvan a maga törvényes feltételei, amelyekből eltérni nem lehet és nem szabad. A terv eléggé érdekes, hogy azok kapjanak aradi illetőséget, akik lakóházakat építenek, a beérkező kérvényeket le is tárgyaljuk, de az természetesen más kérdés, hogy a tanács miként bírálja el ezeket a kérvényeket. Én a magam részéről semmi körülmények között nem adom meg az aradi illetőséget olyanoknak, akik kistisztviselők megvesztegetése révén jutottak hamis aradi illetőséghez. Az ilyenek pusztuljanak Aradról, ezek re nincs itt szükség. Azoknak sem adunk aradi illetőséget, akik ezért cserébe 2—3 szobás lakóházakat építenek. Nekünk nincs szükségünk ilyen polgárookra. Előttünk az irányadó a törvény. Ha a folyamodó a törvény követelményeinek megfelel, akkor meg kell adnunk az aradi illetőséget még akkor is, ha egyébként nem is volna kívánatos az itt tartózkodása. De az idegenek, akik különböző machinációk révén igyekeznek aradi illetőséget szerezni, erre törekvésüknél a városi tanácsban nem fognak támogatásra találni.

## A megsértett háziur.

Kardosnyl Márton Strada Eminescu (Deák Ferenc-utcai) háztulajdonos még az 1929. év januárjában felmondott a házában lakó Merle Gusztáv mérnöknek, mert az a házát állítólag megrongálta. A lakó a felmondást nem fogadta el és így az ügy a járásbíró elé került, amely elutasította a háztulajdonost keresetével. Merlénél a járásbírósi döntés után megsértette a háztulajdonost és feleségét, úgy, hogy ezért becsületsértés miatt fellejtést tettek ellene a járásbírósnál. Ma tárgyalta ezt az ügyet Gallay Kálmán járásbíró, aki a sértegetőt 300 korona pénzbírságra ítélte.

## Károlyit inzultálták Prágában.

BÉCS. Budapesti lapok jelentik, hogy Károlyi Mihályt Prágában az utcán, ahol több nő társaságában sétált, egy elegánsan öltözött férfi többször arculütötte. A jelentés szerint a támadót, Kónya Elemér erdélyi földbirtokost a rendőrség előállította, de kihallgatása és igazolása után elbocsátotta. A „Bécsi Magyar Ujság” igyekszik megcáfolni ez a hírt.

## A csanádmegyei betyárvilág.

(Ötvenezer korona a nyomra vezetőnek.)

A régmúlt idők betyárkorszaka elevenedett fel a szomszédos Csanádmegyében, ahol szervezett rablóbandák pusztítják már hetek óta az uradalmakat és fosztják ki a gazdákat. Lapunk mai számában hírt adtunk már arról, hogy Csanádmegyében, de különösen a mezőkovácsházi járásban az éj leple alatt álarcos rablók je lennek meg az uradalmi kastélyokban és elvisznek minden elvihetőt, ahol pedig ellentállásra talál, ott valóságos harc fejlődik ki a támadók és a megtámadottak között.

Az elmúlt héten Nagel István és Vajda Zsigmond, báró Urbán Péter, Hadsz Antal csanádmegyei földbirtokosoknál törtek be a rablók, ahonnan tekintélyes mennyiségű pénzt, ékszereket, élelmiszert és gabonaneműt vittek el, majd utóbb a Jakabfy-pusztát tiszelték meg látogatásukkal. A rablók vakmerősége már odáig megy, hogy meg sem ijednek a kisebb ellentállástól. A múlt héten egy ismert aradi földbirtokos birtokát próbálták kirabolni és a mikor a földbirtokos fia és a cselédség puskatűzzel próbálta elzavarni a rablókat, azok hasonlóan válaszoltak és órákig tartó puskaharc fejlődött ki a rablók és a cselédség között, amelynek sebesültjei is voltak. A nagy lövöldözésre elősietett a csendőrség és a lakosság, amelynek közeledtére azután a rablók elmenekültek.

A lakosság valósággal meg van rémülve a gyakori rablások miatt, tömegesen hagyják ott a tehetősebb családok birtokaikat és Aradra jönnek. Az érdekelt földbirtokosok megjelentek Popovic Konstantin aradi csendőrezredesnél és védelmet kértek a rablók ellen. Az ezredes a legnagyobb készséggel bocsátott a

földbirtokosok rendelkezésére meg felelő mennyiségű csendőrséget, akik most állandóan künn vannak Csanádmegyében és a leg nagyobb eréllyel igyekeznek visszaállítani a rendet és visszaadni a lakosságnak a nyugalomát. A lakosság között az a hír van elterjedve, hogy jól szervezett rabló bolsevik-bandák garázdálkodnak akik kímélet nélkül rabolják ki a burzsujokat. Állítólag a volt magyar vörös hadsereg töredékei gyűltek össze egy bandává, akik között agitátorok vannak. A rablóbanda létszámát eddig még nem lehetett pontosan megállapítani, mert egyszer 20—30-as turnusokban bukkannak fel, máskor 4—5 ember rabol ki egy házat. Állítólag a csanádmegyei rablók százan vannak.

A mezőkovácsházi járás főszolgabírája ma a következő hírdetményt bocsátotta ki járása összes községeiben:

A mezőkovácsházi járás területén az utóbbi időben számtalan betöréses lopást és rablást követtek el felfegyverzett rablók, kik a védtelen birtokosok tisztjeit, cselédek és kispasztorok vagyona és élete ellen törtek. Mivel mindnyájunk érdeke, hogy ezen rablók ártalmatlanná tésse nek az illetékes hatóság 50 ezer korona összeget tűz ki azon egyén megjutalmazására, ki a hatóságot teljes nyomra vezet és ezáltal el fogatásukat lehetővé teszi. Mindazok, kik ezen rablók kitérőit bármint is tudnak, jelentkezzenek a járás bármelyik községhez, a jegyzőnél, avagy a mezőkovács házi főszolgabírói hivatalban. Alól írott hatóság kijelenti, hogy úgy az ötvenezer korona jutalom tekintetében, mint a feljelentő névének titokban tartásáért teljes felelősséget vállal. Ezen hírdet-

mény kifüggesztése kötelező a járás összes községeinek minden utcáskán, minden majorban, birtokon, tanya. Főszolgabíróság

Értesülésünk szerint még nagyobb tömegű csendőrséget koncentrálnak össze a megyében, hogy nagyarányú rablásoknak és fosztogatásoknak elejét vegyék.

## Nincs papír.

Napról-napra ijesztebb mértékűt ölt a papírhány, úgy hogy többé nem is határoz az, hogy mit kérnek a papírrért, mert az árat minden ellenvetés nélkül el kell fogadni. De még így is a legsúlyosabb probléma megoldása előtt állanak a nyomda és lapkiadók, arról lévén szó, hogy a mai körülmények között leh-e a működésben tartani újságokat. A baj akut voltát legáltalában jellemzi a „Székely Hírlap” esete. Ez a Brassóban megjelenő napilap most tudatta olvasóival, hogy a papírhány miatt bizonytalan időre be kellett szüntetnie megjelenését.

## Nem közlekedik

a Simplom.

A Párisból Bukarestbe jövő Simplon vonat már három nap óta nem érkezett meg Bukarestbe. Bukarestből már három szerelvényt küldtek Zágráb felé, azonban még egy sem jött vissza. A Simplon vonat szünetelésének állítólag az az oka, hogy Zágrábban nagy munkás és vasutas sztrájk van.

## Kinevezések az aradi törvényszéken.

A kormányzó-tanács igazságügyi reszortfőnöke Horváth János aradi törvényszéki bírót és Rottár törvényszéki bírót táblabírókká, dr. Barbara Szever táblabíróvá a VI/2. fizetési fokozatból a VI/1. fizetési fokozatba léptette elő. Dr. Lichtfuss István törvényszéki jegyzőt jelenlegi alkalmazatása mellett az aradi ügyészséghez ügyésznek nevezte ki.

## Tisztviselők nyugdíjazása.

Értesülésünk szerint a elűji (kolozsvári) vasuti üzletigazgatóság a magyar államvasutak miniszterjára nyugdíjazni fogja az 56 éven felüli tisztviselőket és azokat is, akiknek 30 nyugdíjba beszámítandó szolgálati évük van. A dologban az az érdekes, hogy eddig csak a 60 éven felüli és a 36 szolgálati évvel bíró vasuti tisztviselőket nyugdíjazták.

## Öt német bűnös.

AMSTERDAM. A Times párizsi levelezője jelenti, hogy a szövetségesek párizsi megbízottai a háberus bűnösök kérdésében úgy határoztak, hogy Anglia, Franciaország és Belgium legközelebb követelni fogja Németországtól öt olyan bűnösnek elítélését, akiknek bűnössége kétségtelen. A teljes bizonyítékanyagot átadják a német bíróságoknak, amelyek előtt a szövetséges államokból több tanu is meg fog jelenni. Ha Németország ezt a próbát nem állja becsületesen, a szövetségesek kényszerrel közökhöz fognak nyulni.

## Osztrák támadás.

BÉCS. Az osztrák lapok a legnagyobb felháborodás hangján írják arról, hogy a dunai bizottságba nem hívták meg Ausztria képviselőjét is. A bizottságban, amely most tudvalevőleg Budapesten ülészik, mindazon államok képviselői ott vannak, amelyek a Duna mentén fekszenek. A bécsi lapok azt írják, hogy a dunai bizottság csak egy kizsákmányoló társaság, amelyben még Jugoszlávia és Csehszlovákia jogai sem érintésülnek.

## Hamis ezüstpénz.

Az aradi ügyészséghez ma behozta Angel Petur, Grufca George, Kurnács Jullanna és Kurpács Traján kőbor cigányokat, akiket Magyarán a esendőrség elfogott, amint hamis egykoronásokat készített a forgalomba hozni. A cigánykaravánál rengeteg mennyiségű ezüstöt, sínkből készült egykoronásokat és sok ezüst ékszert találtak, amiket elkoboztak tőlük. A cigányokat a nagyváradi esendőrség beszállította Aradra és a vizsgálat megindult ellenük.

## MŰVÉSZET.

\* A Luxemburg grófját eleveníti fel a háten a színház Győző Alfrédnél, aki Juliette szerepében lép fel. J. Halmos Mici, mint Angela és Jakabffy Dező a címszerepekben. Szombat délután a Pillangó főhadnagy, vasárnap délután pedig a legjókédvőbb vigjáték, a Legszébb kaland van műsorra tűzve.

\* A Modern Kabaré mai műsora: Halász Rózsa előadónő, Nádassy Oszkár német-magyar műsorral, Dalnok Irén ének- és táncművésznő, Gálya akrobata előadónő, Texas Harry stoppiáncos, Peik Gus énekesnő, Kápos László humorista, Sella Bellina nemzetközi énekesnő, Nádassy-Dalnok, Pápa Katalin, Aurél, román komikus, Baracolla duo ausztráliai műsorral. Két kacsagató bohózat.

\* Az Uránia nagy bűnügyi drámája, a Kettős kereszt titka albandó nagy érdeklődés mellett került vetítésre. A szenzációs film első részét esztendőnkön mutatja be utoljára az Uránia a pénteken kezd meg a II. rész bemutatását. Bár az egyes fejezetek külön is megérthetők kívánatos, hogy a közönség valamennyit megnézze.

\* Éjszaki szél. (Az Apolló új slágere.) Az Apolló színház mostanában nagyszabású olasz filmeket mutat be. A Kék pillangót esztendőnkön és Éjszaki szél című olasz drámai film követi.

## Horthy Miklós — államfő.

A Neue Freie Presse jelenti: A magyar nemzetgyűlés hétfőn, a hó 1-én választotta meg Magyarország ideiglenes államfőjét. A választás nem keltett nagyobb izgalmat, mert előrelátható volt, hogy a díszes pozícióra Horthy Miklóst fogják megválasztani.

A választás eredménye megfelelt a várakozásnak. A nemzetgyűlés valamennyi tagja avolt kivételével Horthyra adta le szavazatát. Apponyi Albert gróf hét szavazatot kapott, míg egy képviselő Nagyatádi Szabó István kizsákmányolójára szavazott.

## Károly exkirály elvitte a Habsburgok kincseit.

Károly exkirály vagyonáról legutóbb napvilágot látott közleményekkel szemben a bécsi felhivatalos „Politische Correspondenz” megállapítja, hogy az exkirálynak még most is sok milliósvagyona van, amelynek nagysága az exkirály és felesége magántulajdonában levő ékszerek hozzászámításával jelentékenyen növekszik. Jövedelmét természetesen jelentékenyen megterheli az a körülmény, hogy Svájcban is nagy udvartartása van. Az a hír, hogy Ausztria az exkirály magánvagyonához tartozó ékszereinek zár alá vételét akarja keresztül vinni, mindaddig, amíg az exkirály magánvagyonát ki nem szolgáltatja, valószínű. Az exkirály családja által Svájcba magával vitt ékszerek között olyanok is vannak, amelyek nem tartoznak a család magánvagyonához, hanem a Habsburg-ház hitbizományának tulajdonai, tehát az osztrák nemzetgyűlés törvénye értelmében az osztrák állam tulajdonai. Magánvagyonára Ausztriában foganatosított zár nem áll össze ezeknek az ékszereknek a kérdésével, hanem csupán a pénzügyi hatóság az adóbiztosítás végett vezetett végrehajtást.

Az osztrák kormány most azt vitatja, hogy a császár-király nemcsak az ő magán családi ékszereit vitte magával, hanem olyanokat is, amelyek most az államra szálltak át. Az ex-uralkodó képviselő ezzel szemben arra mutatnak rá, hogy Károly, mint a volt uralkodóház feje, jogos tulajdonosa és élvezője a családi hitbizományi vagyonnak és így elvitathatatlan joga nemcsak a saját családi ékszereivel azt tenni, amit akar, hanem bizonyos mértékig joga van a hitbizományi vagyon szabad felhasználására is. Eladhat értéktárgyakat a hitbizományi vagyonából, hisz Ferenc József is megtette, hogy idegen uralkodónak adott ajándékot ezekből a kincsekből.

A korona, a jogar és abirodalmi alma szigorúan véve szintén a családi birtokhoz tartoznak, de ezek visszamaradtak a kincstárban. Ezzel szemben elvittek a 12. számú vitrinből az aranygyapju, a magyar Szent István, Lipót-rend és a vaskorona-rend értékeit nyolc briliánsokkal kirakott Tolson-rendet, amelyek közül az

egyik lét gyémánttal ékesített, több, mint 89 karáttal, különböző rendek keresztjeit, köztük olyanokat, amelyeket Mária Terézia és Radeckzy viseltek, a Mária Terézia-rend csillagját briliánsokkal, rubintokkal és smaragdokkal övezve, egy Lipót-rendet fehér és sárga briliánsokkal és az egyesített négy legnagyobb rendjelnek briliánsokkal, smaragddal és rubintokkal díszített csillagját. A teljesen kiürített 13. számú vitrinben Zitának még sokkal értékesebb ékszerei voltak, egy mindenekelőtt egy gyémánt korona, amelynek idején Erzsébet királyné számára készítették és amelynek értékét már a békeidőben több, mint három millió koronára becsülik. Ennek legnagyobb és legisztaabb briliánsai Mária Terézia házi ékszerei közül valók. Ide tartoznak még számos kisebb darabon kívül a smaragdgarbitura, amely diadémből, horsageból, kolherből, két harcelltesből, két láncból, órából és Chatelaineből áll, továbbá a gyöngygarbitura, amely egy 114 nagyszerű gyöngyből álló láncból, a régen harminc karátos ugynevezett badeni szolítárral, 121 gyöngyszemből és több, mint 14 karátos briliáns solitárból álló nyakláncból, 240 gyöngyszemes karkötőből, valamint 49 karátos briliánsból és 75 karát súlyú hat gyöngyszemből áll. Az ékszerek közül felemlítendő még 1 briliáns diadém, amelynek középső solitárja 44 önyolcad karátos, továbbá a csodálatos rózsakollier, amely 13 darab, briliánsokkal kirakott rózsából összeállított nyakék, fülbevalók, köztük a híres florentini, amely a világ egyik legnagyobb gyémántja, a maga 133 és egyharmad bécsi karátjával, azonkívül a rubintgarbitura (diadém, óv, kollier, fülbevaló, corsage és óra), egy briliáns legyező, egy briliáns corsage 380 darab briliánsal, több, mint 266 karát súlyban, karkötők, gyűrűk, rendjeleknek briliánsokkal kirakott szallagjai, aigrette-ek, a chaton-garbitura két szallagon 35 és tízennégy szallagon 700 briliánsal és még egyebek. Mindezeknek a kincseknek értékét ma megközelítően sem lehet megállapítani, mert azok sok-sok milliót képviselnek. A Habsburgok kincsek-kamrája e sok ékszerek elvittele

ellenére még mindig igen sok, történelmileg megbecsülhetetlen értékű darabbal rendelkezik. A kincstárt most lepecsételték.

## A mai valuta-piac.

Az iránzat változatlanul laza, csupán a leiben volt a keresztet nagyobb a kínálatnál, aminek következtében az apró lei felsőkötött 295-300-ra, a nagy lei 308-306-ra. Dollár 196-199, arany 580-620, ezüst 12-13, azonban még ilyen áron sincsen vevő. A márka is lecsúszott 815-825-re. Temesváron a piac hasonlóan laza, még a lei iránt sincs érdeklődés.

## A város zárszámadásai.

A városi számvevőség most készítette el az 1916. évi zárszámadást, amely 70,508 korona 82 fillér tiszta többletet tüntet fel. A pénzügyi bizottság a zárszámadást letárgyalta, rendben találta és a tanács utján jóváhagyás végett a prefektus elé terjeszté. Még tükadó helyen kijelentették, hogy a háborus évek zárszámadásait a számvevőség a személyzet hiánya miatt nem tudta elvégezni. Most, hogy a számvevőség munkája megkezdődött, hamarosan elkészítetik az 1916. év hiányzó elszámolását. Egy hét múlva elkészülnek az 1917 és 1918. évi zárszámadások s augusztus 1-re készen lesz az 1919. évi zárszámadás is. Ezzel a számvevőség feldolgozta a háborus restanciát s ezek után a város reális költségvetéssel dolgozik, amit a háborus évek alatt ugyanakkor nélkülözünk.

## Samuel Hartmann

vesz és elad ócskavasát, ténmet, rongyot és gyapjút.  
Arad, Pista Mihai Vilcsai (Forno-tér)  
1., Bulvardul Regelé Ferdinand (Boros Bóni-tér) 11. 41

Irak Arabián hajfestőket (fekete, barna és világos-barna) színekben ismét forgalomba hoztuk. Az Irak Arabián egy lemoshatóan, fel nem tűnő, fehérneműt nem piszkító, igen kitűnő, jól bevált, nagyon tartós készítmény.

Készít: Dr. Földes és Hehs Aradon.

Ugyancsak forgalomba hoztuk a Goldenhair Hajszőkítőt, valamint a Hair-regenerátort. Ez nem festék, hanem oly készítmény, mely a haj eredeti színét adja vissza. 10182

## Fagydagánatok

szimulaczió, fagyvisszatagtség biztos megazintatására legjobb aszer a Frigrin. Ara 1 üvegnek 5 kor.

## Hajszőkítő Goldelse

minden haját aranyzókéro fest, elismert kitűnő aszer 1 üveg 8 kor.

Kaphatók: Arcadia Hajós

gyógyszertárban 6383  
ARAD, Andrassy-tér 22.

# HIREK.

## Csánárpárti

### Magyar színész.

Péchy Erzsébet a budapesti operett-színésznő, még a múlt évben szerződést kötött a bécsi Theater an der Wien igazgatójával, Karcsag Vilmosmal. Karcsagnak ebből a szerződésből kifolyólag komoly kellemtelensége támadt az osztrák hatóságokkal. Péchy szerződése ugyanis úgy szól, hogy az osztrák eszéssárság helyreállítását után három hónappal lép érvénybe. Az osztrák hatóságok tudomást szereztek erről és köztársaságellenes kijelentés miatt felelősségre vonták Karcsagot. Az igazgatónak sikerült a dolgot kimagyarásnia és a kérdéses pontot törölték Péchy szerződéséből. Péchy Erzsébet azonban — amint értesülünk — már nem akar Bécsbe szerződni.

### Elhunyt román történetíró.

Az Indreptarea írja: A legnagyobb román történetíró Xenopol Sándor, a jasiói egyetem volt tanára, a Románok Története című hatalmas munka szerzője meghalt. Xenopol több történetfilozófiai munkát is írt francia és olasz nyelven. Tudományos munkássága jutalmáért több francia és belga egyetem, valamint a francia tudományos akadémia, a párisi és londoni sociológiai társaságok tiszteletbeli, illetve kiltagjukká választották.

### Visszaállított cenzura.

A Slovenec című horvát újság írja: A belgrádi kormány egész Jugoszlávia területére visszaállította ismét a cenzurát. Különösen a labaiachi, belgrádi és zágrábi lapok esnek cenzura alá.

Négy középiskolával is lehet jegyzői vizsgára menni. A kormányzótanács megengedte, hogy hat középiskolát végzett, három évi irodalmi gyakorlattal bíró, jelenleg is jegyzői alkalmazottak lehessenek a jegyzői vizsgát és hogy ilyen jegyzői vizsga március első napjaiban lesz Kolozsváron. A kormányzótanács belügyi ressortja most utólag értesítette az alispáni hivatalokat, hogy a jegyzői vizsgára négy középiskolát végzett és nyolc évi jegyzői irodalmi gyakorlattal bíró egyéneket is elfogad.

Tisza István és Návay Lajos emléke a magyar nemzetgyűlésen. Bécsből jelentik: A magyar nemzetgyűlés ülésén Rakovszky István házelnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg a törvényhozó testületnek 1918. október óta meghalt tagjairól, gróf Tisza Istvánról és Návay Lajosról. A két elhunyt emlékét a nemzetgyűlés jegyzőkönyvében megörökítették.

Rubletzky Géza szobrászművész Bohus-palotában lévő műtermében str. Romanului 2. (Zrinyi-u. 2.) II. kapu az újabbán készült munkái iránt érdeklődők látogatását e hét és a jövő hét folyamán d. e. 11—1-ig d. u. 4—6-ig szívesen fogadja.

## Halálos repülő-katasztrófa Aradon.

Ma délelőtt 10 órakor Fleps hadnagy, az aradi repülőcsoport tisztje és Sterie pilóta-örrmester a repülő-téren egy repülőgépen felszálltak. Egy óra hosszat manővroztak a levegőben, amikor egyszerre a gép odig ki nem derített okból zuhanni kezdett. A repülők észrevették a veszedelemet s mindent elkövettek, hogy a zuhanást megakadályozzák, de a katasztrófát elkerülni már nem lehetett. Tizenegy óra volt, amikor a repülőgép a repülőtéren lezuhant és maga alá temette a hadnagyot és örmestert. A gép darabokra tört.

A repülőtéren szolgálatot teljesítő tisztok és katonák szerencsétlenül járt bajtársaik segítségére siettek. Nagy fáradság után a hadnagyot és örmestert kihúzták a gép romjai alól. Fleps hadnagy arcát és testét a repülőgép drótkatrései össze-vissza vagdalták, Sterie örmester fejét szurta össze a repülőgép. A két szerencsétlenül repülő autótba tették és beszállították a Fischer Elíz-kórházba. Az uton mindketten belehaltak sérüléseikbe. A repülők tragédiája városunkra részvétet keltett.

Fleps hadnagy tragédiája annál elszomorítóbb, mert a délelőtti repülése bucsurepülés volt. Fleps, aki erdélyi származású ember, tegnap elmondotta egyik barátjának, hogy táviratozott szüleinek, hogy lezserel és végleg hazamegy. Ma délelőtt örmesterével, akivel állandóan repülőgyakorlatokat végzett, bucsurepülést rendezett. Az volt a terve, hogy még ma délután hazautazik szüleihez Erdélybe. A tragédiáról értesítették Fleps hadnagy családját.

Szociálista gyűlés Bukarestben. Tegnapelőtt Bukarestben a Dacia teremben nagy gyűlést rendeztek a szociálisták, amelyen tüntettek a béke mellett. A gyűlés után nagy utcai tüntetés volt, azonban komolyabb rendezvény nem történt.

Nem szűnt meg a pénzügyi bizottság. Egy délutáni lap nyomán mi is hírt adtunk arról, hogy dr. Valoia Romulusz városi prefektus fel fogja osztani a városnál működő pénzügyi bizottságot, amelynek tudvalevőleg az a feladata, hogy elbírálja, mennyi pénzt lehet kivenni a bankbetétekből. A prefektúrán ma azt az értesítést kaptuk, hogy ez az intézkedés nem fog bekövetkezni s így a pénzügyi bizottság továbbra is működik. A kormányzótanács kérvényeit Györgyóssy Odónnál tartoznak benyújtani.

Olasó tüzelőanyag. Egyrészt a horribilis magas árak, másrészt a beszerzéssel járó nehézségek sokak részére szinte lehetetlenné teszik a tölre szükséges tüzelőanyag beszerzését. Nagy megkönnyítéssel szolgál és a drága tüzelőanyag mellett sokat megtakarítunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Ilyen hulladékpapír bálákban csomagolva kapható: bálanként 30 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Megszüntették a gazdasági felügyelőségeket. A kormányzótanács a törvényhatóságokhoz kreált gazdasági felügyelőségeket megszüntette és helyettük gazdasági tanácsnoki állásokat szervezett. Az összes gazdasági ügyeket ezentúl a gazdasági tanácsnokok intézik, kivéve az állatorvosok hatáskörébe tartozó ügyeket.

Allatösszeírás. A kormányzótanács ma rendeletet küldött az alispáni hivatalhoz, amelyben egy volt magyar belügyminiszeri rendelet alapján elrendeli a tavaszi állatösszeírást és vizsgálatot. Ez a vizsgálat főként az állatbetegségekre vonatkozik. Mindaddig, amíg az összeírás be nem fejeződik, az állatokat nem szabad kihajtani a legelőre.

Orvosi hr. Lukács Jenő dr. gyermekorvos, az aradvárai gyermekorvos v. főorvosa ezentúl lakásán Bul. Reg. Ferd. I. (József főherceg-ut) 12. (Telefon 793.) d. e. 8—9-ig és d. u. 3—4-ig rendel. Szegénysorsúaknak ingyen az Orozy-u. 4. sz. alatti rendelőben hétköznaponként d. e. 10—11-ig.

Megnyitják a magyar osztályorsjátékokat. A Bécsi Magyar Újság írja: A magyar osztályorsjátékok, amely a proletárdiktatúra alatt kénytelen volt szünetelni, legközelebb ismét megkezdheti működését. Egyelőre öt osztályos játékokat terveznek, a rendszeres 6 osztályos játékokat csak a normális élet beállta után fogják helyreállítani. A sorsjegyek árai az eddigiek maradtak. Az első húzás májusban lesz.

## Közbiztonság Makón.

A mezőhegyesi csendőrkülönítmény felügyelőségi Makó város közönségét és a tanyai lakosságot, hogy a hirdetésny közzétételétől lopás, rablás esetén egy egész csendőrszázad fog Makóra érkezni, melyet Makó város tartozik ingyen ellátni. A tettes elfogatása esetén azonnal agyon fog lőveztetni. Aláírva a mezőhegyesi csendőrkülönítmény megbízásából Satojka román csendőrorrmester, szakasparancsnok.

## APOLLO URANIA.

Ma, 4-én:

Bűszaki Kettős kereszt szél. Utka. I. rész.

## Aradi Városi Színház.

Ma, 4-én:

Szentiváni éjjel álom.

## Rum és Likör

essenciák béke minőségben nagyban eladja. 580

Teodor Erényi Arad, Dobó-u. 3.

## MÉRTÉK UTÁN!

rendeléseket legelőszobában és jutányos árban készít 915

## Aloisius Friedmann

urí szabó, Hunyadi-utca 3. sz. Valódi gyapjuszövetekben állandó raktár.

## Vidéki fuvarozásokat

egy butorban, mint más árban felelősség mellett vállalkoz.

## BOKOR szállító,

Bulevardul Regina Maria Andrássy-tér 3. (Tahajdi-utca) oldal. 905

Szülőpótláshoz alkalmas!

## Gyökerez Riparia Portalis

kapható 9776

## Winkler József szőlővesztőtermék nél

Str. Consistoriului (Batthyányi-u.) II.

## Segédet

keresek szennel, vagy március 15. helyépre, ki hosszabb ideig volt már országos újságban alkalmazva. 969

NAGY FARKAS, Arad.

Tiszta gyökér sűrűlő-kefe kis és nagy mennyiségben vagonáttelekben is Alexandru Maár gyárban. ARAD, Strada Eminescu 31—32. (Deák Ferenc-utca.) Valódi csontvelő foghétek bármely mennyiségben szintén kaphatók. 9687

Borskereső nagy mennyiségben és minden mennyiségben új és használt napi áron kapható. Vidékre a szállítást elintézzem.

## Ludovic Baumann

hardó kereskedő ARAD, Piata lanka (Szabadság-tér). Kádár ipari telep: Csanáda. Raktárak: Strada Generali Berthelot (Csernevit Póter) és Strada Tribunali Arcușe (Danjanich-utca)ban. 9641

## Viktoria tömörfabutorgyár

ARAD, Strada Derobantilor (Orbán Iván-utca) II. és Kármán J.-u. 42.

Tel.: 9642

Készítenek: Tűzáró kábel, eladó és utasokba berendezések. Modern dolgok! Islétes és tartós munka! Visszatérő munkák árkedvezmény. Ártatlan mestereknek a fémgyártó-gépek napról napra újabb és újabb rendeltetésekre alkalmas. 9749

## Vértes-féle „Helin sósorszer”

minden hában arthéges. Kapható egy olcsó hadi minőségben mint drágább de sokkal erősebb és hatásosabb

## Béke minőségben.

A béke minőségű üvegek címkéi letelején a „Béke minőség” áll. Egy üveg hadi minőségű 6 kor. Egy üveg béke minőségű 10 kor. Egyedüli készítőik:

Vértes L. és Társa, Lugos. Főraktár visszatérőreállítások részére: 9779

## Hugó Adler Arad,

Strada L. Brathana (Waltzer-u.) 1.

Vasvegényesség, sápkorosság, lés és mállaria, otvágytalanság, emésztési zavarak és általános gyengeség stb. ellen a legjobb és legmegbízhatóbb szerek az orvosok által is ajánlott világhírű eredeti Rosnyal-féle gyógyberek, úgy mint: Orina-bor, China-vasbor, Condurangó-bor, Pepsinbor, Kótabor és Crenobor. Kiváló vérképző és erősítő szerek. Gyermekek is használhatják. Canada-kendősziradcság, ruh és egyéb bőrbajok okozta kártásokat, visközséget pár nap elmulaszt. Egy tégely ára 10 korona. Kapható a kiskülv: Rosnyay Gyógygyárban. (Vezetője: Julia Aszmany gró jászócsk.) 9740 Arad, Piata Avram Iancu al Strada Bron

**Apró hirdetések**

**Házasság.**

26 CSALÁDRÓL való 28 éves református hadi özvegy özvegy férjhez menné jobb iparos vagy vasutashoz. Leveleket "Hívtérig" jelzéssel a kiadóba kén. 1025

**Alkalmazás.**

REGÉDJEGYZŐNEK, bankszolgálat vagy könyvelésnek ajánlunk szerény fizetés mellett állásajánlatot és jegyzői oklevéllel bíró nőnek egyén. Beszélő német és románul. Cim Eszterházy János, Pépa, Király-utca 9. 1021

ALKALMAZÁST NYER helybéli rövid-érti újságban a szakmában jártas kiadóba kén. Cim a kiadóban. 1028

KERTÉSZMUNKÁK, esetleg kert munkát keresek. Háztartásban, baromfi tenyésztésben segítő leányt vagy arzenált puasztára keresek. Arad, postafiók 105. 992

**Vétel és eladás.**

ELADÓ egy élig használt Bösendorfer zongora. Bővebbet Dossó-u. 8., kapu alatt balra. 1041

RÓBOS PALACOKOKAT a legmagasabb árban veszek. Grósháza Magyar-utca 20a. szám. 1042

NYEY PÉDALÓK simabalan eladó. Bathy-utca 52. 1044

FÉRGŐNY: Békéshelyi hordó postából készült igaz szőp, három ablakra való eladó. Cim a kiadóban. 1048

MEGVÉTELRE KERESSEK egy 8-10 éves magányos cséplőgép garnitúrát. Ajánlatokat gyártmány és ármegjelöléssel Kanton Péter, Arad-Séga, Rézsa-u. 18. kén. 1019

BEARÓ VARRÓGÉP eladó. Strada Mihai Goga-Micoanu (Mikes Koloman-u.) 54. 1020

KÖNYVSZERKÉNT és irással eladó. Bővebbet Fajér Gyulánál. 1022

JÓHANGU ZONGORA eladó. Cim Wal-inger hirdetőjében Lázár-utca. 9780

KENÉLŐ AUTOMATA eladó. Gr. Lenin-ger-utca 12. szám. 9781

FRISS OLAJFOGACSA kapható wá-gep-tételekben. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9780

HAROM DARAB rézverett vaspléből való, fura alkalmazható, kirakat újjal díszítve eladó. Bővebbet Nagy Géza fényképésznél, Arad. 9789

VENDÉGLŐ, kávéház stb. részére el-nyezést péntek Orsohostr pianinó eladó. Vinga. Bővebbet Nagy Géza fényképésznél, Arad. 9781

NYEY BISENŐ OL és egy szőp pángló eladó. Purgly Lajos-utca 24. 1023

RÓZGALIC péntek, kiváló minőségű por-ó, mely permetezésnél előnyösen be-alk. kapható az Aradi Termény- és Aru-kerületben. Az Aradi Kereskedelmi és Ártforgalmi R-T. Telefon 850. Bővebb leírásért fordulj az (Ipar és Néplak he-lyiségben). 1028

ELADÓ függöny, fatűszőnyeg, asztal-kendő. Kálvin János-u. 8., emelet. 1026

NYEY szőp-garnitúra eladó. Cim a ki-adóban. 1039

YOKMAGOT vásárol az Aradi Olajma-lem Bulevardnál Regala Ferdinánd (Boros-zeni-tér 22.) 7290

MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRAT, valamint teljes könyvtárakat vásárol Minerva könyvkereskedés Dobó-utca. 10125

ANTIK BUTORT, porcellánt, aranyt, festményeket, szőnyegeket veszek. An-dréssy-tér 21, I. balra. 597

KÖNYVTÁRAKAT, hangjegyeket, fest-ményeket és bilyeggyűjteményeket vesz Kerpöl. 924

NYEY MAGYAR GAZDASÁGI cséplő gar-gepa eladó. Csiki Andri Ságuna (Var-onyi Lajos-utca 27. 966

**Erdélyi tanfelügyelők konferenciája.**

Tegnap hazatért Cluj (ko-losvári) és sibiu-i (nagysebemi) utjáról Moldován József aradi tanfelügyelő, aki Clujban (Kolozs-várott) résztvett a tanfelügyelők konferenciáján. A több hétiig tartó gyűlésen a tanfelügyelők Erdély tanügyének reformálását beszél-tek meg. A tárgyalások folyamán az az óhaj nyert kifejezést, hogy a tanfelügyelőségek mindenütt kül-ön épületekben helyeztessenek el. Kimondotta azt is a konferencia, hogy olyan községekben, ahol nincs tanító, a pap köteles tani-tani, havi ötszáz korona tanítási pótlékért. Nyáron az összes ta-nítók részére tanfolyamokat fog-nak tartani nagyobb városokban, amelyekben a román tanítók továb-kepezik magukat, a nemzetiségek pedig elsajátítják a román nyel-vet, továbbá az új történelmet és földrajzot. Eppen ezért az összes iskolákban június 15-ig befejezik az előadásokat.

A kormányzó-tanács a tanító-ság részére egy lapot fog kiadni, amely a budapesti Magyar Nép-tanítók Lapja mintájára készül. A kongresszusnak egyik legfonto-sabb tárgya az iskolák gazda-sági ügyeinek kérdése volt. Az iskolák gazdasági ügyeit ezentul a községi iskolaszékek látják el, míg a megyék székhelyén a me-

gyei iskolaszék áll, amelynek el-nöke a tanfelügyelő, tagjai egy egyházi személy, két állami meg-bizott és a közigazgatási bizott-ság négy kiküldött tagja: egy ügyész, egy orvos, egy mérnök és egy gazda. Behatóan vitatta meg a kongresszus, a tanító-ság fe-gyelmi ügyeit is és eltérően a régi szokástól, ezentul három fő-rum intézi a tanító-ság fegyelmi ügyeit. Első fórum a tanfelügyelő második fórum a megyei iskola-szék, utolsó fokon a kerületi fő-igazgató bírálja felül a fegyelmi ügyeket. Az összes ilyen ügyek ezentul nem mennek a kultuszmi-niszteriumhoz, ami a tanügy de-centrallizálását jelenti. Kerületi főigazgatóságok lesznek Temes-váron, Marosvásárhelyen, Kolozs-várott és Nagyszebenben. Moldo-ván János aradi tanfelügyelő a kongresszuson előterjesztést tett hogy az aradi polgári, kereskedel-mi iskolái és tanítóképző intézeti tanárok fizetéklegszítést kapja-nak, azonkívül egy olyan irányu indítványt terjesztett a kongress-zus elé, hogy a tanítók új fizetési kategóriába való beosztása minél hamarabb megtörténjen. A kon-gresszuson az aradi tanfelügyelő indítványát elfogadták és azt ma-gukévá tették.

**A házasság különcei.**

A házasságpiac, amely, mint ismeretes, a korlátlan lehetőségek birodalma, a különös kereslet-eknek egész sorozata ismeretes, me-lyekről egy angol folyóirat leg-utolsó száma kimutatást közöl. Igy egy özvegy férfi egy házassági hi-rdetésben házasság céljából kívánt egy hölgyvel levelezésbe lépni és kívánságai a következők voltak: „Kis vagyona, egy lába hölgy kü-lönös előnyben részesül.” Oriás lehet az az ember, aki nemrég egy newyorki lapban olyan nőt keresett, „ki nem fiatal, nem szép és nem gazdag, de legalább hat láb hét hüvelyk magas.”

Nagyon óvatos volt egy con-necticuti házassági pályázó. Ez olyan özvegyet keresett, akinek első férjét felakasztották vagy vil-lamos széken végezték ki. Kü-lönös kívánsága magyarázatul azt adta elő, hogy meg akarja akadályozni, hogy felesége volt férjének dicőreitől zengedezze előtte.

Angliában és az Egyesült Ál-lamokban divatos a szellemidézés és így nem csodálatos, hogy nem-régiben egy fiatal nő valamilyen szellemmel kívánt házasságot köt-ni. Völegénye ugyanis házasságuk előtt meghalt. Erre spiritizista mé-dium segítségével előidézte szelle-mét és házasságra lépett vele. Ez-zel azonban még nem elégedett meg, hanem a lapokban még oly testet keresett, aki ehhez a lélek-hoz tartozna, mert mivel a lélek-vándorlásban hisz, erősen megvan győződve arról, hogy völegénye „új megtestesülésben” más test-ben tovább él.

Semmit sem kell hozzászólni ahhoz a kérdéshez, amelyet vége-zettül közölnek: „Házastársnak ve-resek legalább ötven éves siket-néma nőt, aki a zenét, a gyerme-ket és a kutyákat utálja és nem részeges.”

A szerkesztésért felel:  
**STAUBER JÓZSEF.**

**Dr. Radnai si Opricz**

fogászati műtérme — fogászati laboratoriuma 9981  
Miroca Stancou (Weitzer János-utca) 1. Minoritapalotával szemben.

**Fratii Apponyi cipő-, kalap- és ural-dívat áruháza**

ARAD, József főherceg-ut 7. szám. 10001

**!! Kereskedők figyelmébe !!**

Legelőbb bevitárúli ferris rövid, gyarmat és cukorka árukban 7044

**V. DARVAS**

Strada Horla. Nagy Farkassal szemben. (Széchenyi-utca 2.)

**Ingatlan.**

ELADÓ vasműlo maom. Mikulicza Péter, Méno. 1028

ELADÓ Bathy István-u. 23. sz. ház. 1024

ELADÓ modern szék ház pékműhely-lyel együtt. Gaál L.-u. 22. 833

KISEBB HAZ istálléval, dírnéállal meg-vételre, vagy bérbe szonnára keresetlik. Cim a lap kiadója kérérik. 1028

**Különféle.**

RÉSEBB IDŐ ÓTA fennálló íparvállalat 200-300 ezer koronával rendelkező tá-rost keres. Cim a kiadóban. 976

BORPINCE teljes felszereléssel és 800 hl vegyes hordókkal eladó. Bővebbet At-lasz fakor-akadémiál Óvár-tér. 1025

DIAMANT bádogos és szerelő műhelye. Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 7. 1026

TIZ ÉVES fiamat örökbe adnám. Cim a kiadóban. 1032

**Minden hölgynek saját érdeke,**

hogy tavaszi ruha szűkület-éről ideje korán gondoskodjék, de előnyös az most, amidém

**Josef Jäger női modell szabósága**

Strada L. I. Bratiann (Weitzer-utca) 2. Két héten belül készíti el a leg-csinosabb női ruhákat, bluzákat és pongyolákat. Alkalmi és gyász-ruhák 18 óra alatt elkészülnek. 978

**Arverési hirdetmény.**

2 drb. tenyértésre alkalmatlan állami mén, 1 évi március hó 5-én pénteken az aradi állatvásáron nyilvános árverésen el lesznek adva. 1031

Földmívelésügyi resort megbízottja.

**Friss hal**

purimra már esőtörtök délelőtt tíz 1034 óráig kapható Luttwáknál

**Amerikába:**

Newyork, Cleveland, Ohio, Philadelphía, Pittsburg államba utazik két hét múlva, feltétlenül megbízható intelligens ur-amber, aki nov. hónapban tér vissza: Megbízásokat családi, üzleti vagy egyéb ügyekben szavatosság mellett elfogad. 9780 Bővebbet: Wallinger hirdetőjében, Lázár-utca.

**Vidéken**

jőforgalmu vegyeskereskedés ital-márcsi joggal, házzal együtt azon-nal eladó.

**MARKUSZ WEISZ**

Piaza Avram Iancu (Szabadság-tér.) 1937

**Női modell kalapok nagy választékban**

Átvarrások és festések el leg-nyabb modell után elvállalom.

**Első aradi villanyerőre beren-dezett kalapgyártás**

Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 42. szám, a jobbr kereszttel szemben, 1029

**Bittonbinder Konrad.**

**Nincs pecsétfolt**

amit el ne tünthess az

**„ADRIA“**

festő, vegytisztító és gőzmosógép Arad, Szarvas-utca 3. — Fiók: L. I. Bratiann (Weitzer J.-u.) Minorita-palota. — Minden színre tökéletesen fest, gallér és kézföld-kei a legszébben tisztít. 6629